

BELANGRIJKSTE BIJZONDERE WETTELIJKE BEPALINGEN MET BETREKKING TOT DE HAIB

Er dient opgemerkt dat deze toelichting de exploitant niet ontslaat van de andere verplichtingen van het ARBIS of andere wettelijke en/of reglementaire teksten (bijvoorbeeld: de verplichting om een vergunning te hebben en indien nodig te laten wijzigen, de maatregelen die moeten worden genomen als een inrichting haar activiteiten stopzet, de medische controle van het personeel, bepalingen inzake het vervoer, ...).

VERGUNNING VAN DE INRICHTING

In het algemeen, wordt een inrichting die één of meerdere HAIB's bezit, geklasseerd volgens het ARBIS ([artikel 6,7 en 8](#)) en is dus onderworpen aan een controle zoals beschreven in [artikel 23](#) van dit reglement.

De verstrenging van het vergunningssysteem zoals opgelegd door de richtlijn betreffende de controle op HAIB's, laat het Agentschap toe om geval per geval specifieke uitbatingsvoorwaarden op te leggen (technische en andere aspecten). Dit om zeker te zijn dat de aanvrager van de vergunning geschikt is om de bronnen op een veilige manier te beheren tot en met hun verwijdering uit de inrichting (inclusief de bronnen die buiten dienst gesteld zijn).

De vergunning kan de exploitant dus een aantal voorwaarden opleggen aangaande:

- a. de verantwoordelijkheden;
- b. de minimale kwalificaties van het personeel, ook op het vlak van informatie en vorming;
- c. de minimale prestatiecriteria voor de bronnen, de broncontainers en de aanvullende uitrustingen;
- d. de vereisten inzake de procedures en communicatiekanalen bij noodgevallen;
- e. de te volgen werkprocedures;
- f. het onderhoud van de uitrustingen, de bronnen en de containers;
- g. in voorkomend geval: het gepaste beheer van afgedankte bronnen (met inbegrip van de akkoorden over), de overdracht van deze bronnen aan een leverancier/andere houder met vergunning of een erkende inrichting.

INFORMATIE EN VORMING VAN HET PERSONEEL

Naast de informatie en de algemene vorming ([artikel 25](#)) die alle werknemers moeten krijgen, moet het personeel dat deze HAIB 'hanteert' of zich vlak in de buurt bevindt van deze HAIB (en hun afscherming) een meer uitgebreide en specifieke informatie en vorming krijgen over HAIB. Deze vorming moet meer bepaald betrekking hebben op het veilig beheer van deze bronnen en op de risico's en gevolgen wanneer een passende controle wegvalt.

Ook de maatregelen die moeten worden genomen in incidentele/accidentele situaties moeten aan bod komen.

Een schriftelijk document moet ter beschikking worden gesteld van het personeel.

MARKERING VAN DE BRON

Elke bron moet door de fabrikant worden geïdentificeerd met een uniek identificatienummer (in elk geval voor de nieuwe bronnen). Dit nummer wordt indien mogelijk op de bron gegraveerd of gedrukt. Het wordt tevens gegraveerd in of gedrukt op de broncontainer (afscherming). Als dat niet mogelijk is of als het gaat om transportcontainers die opnieuw kunnen worden gebruikt, moet op de broncontainer ten minste informatie over de aard van de bron worden aangebracht.

Het symbool dat het stralingsrisico aangeeft moet worden aangebracht op de broncontainer (geel-zwarte driehoek met het radioactieve klaverblad), evenals de kenmerken van de bron.

CONTROLE - VEILIG BEHEER VAN DE HAIB

- a. De exploitant ziet erop toe dat regelmatig de nodige testen, zoals lektesten, worden uitgevoerd volgens de internationale normen, om de integriteit van elke HAIB te controleren en te handhaven. Deze opdracht wordt toevertrouwd aan de dienst voor fysieke controle die de exploitant moet oprichten ([artikel 23.16 - 17](#)).

Behalve de testen van de eigenschappen van de bron, voor controle van de lekdichtheid, moet de dienst voor fysieke controle ook een wrijftest uitvoeren op de plaatsen waar de meeste contaminatie na een eventuele lek van de bron kan optreden en die het best bereikbaar zijn, zonder de installatie/container te moeten demonteren. Om redenen van interpretatie/traceerbaarheid moet de gevolgde werkwijze worden genoteerd. De wijze van monsterneming (doek, filterpapier, ...), het soort wrijftest (droog, vloeibaar), de geteste oppervlakken, de druk die wordt uitgeoefend bij de monsterneming, de meetmethode voor de activiteit op de monsters, ... moeten worden opgetekend. De gebruikte methode en de frequentie van de testen worden bepaald door de dienst voor fysieke controle. Die houdt bij zijn keuze rekening met de bijzondere gebruiksvoorwaarden van de betreffende bron en met de bijzondere risico's die eraan verbonden zijn (corrosie, ...). Er moeten twee belangrijke punten worden gerespecteerd:

- de bescherming van de personen in de buurt en van de intervenant;
 - de capsule van de bron en/of de uitrusting die ermee verbonden is mag niet worden gewijzigd.
- b. De exploitant controleert periodiek of elke HAIB en, indien nodig, de uitrustingen die de bron bevatten, zich steeds op hun gebruiks- of opslagplaats bevinden en of ze in goede zichtbare staat verkeren (incl. of de markeringen/etiketteringen nog leesbaar zijn). Ook deze opdracht wordt toevertrouwd aan de dienst voor fysieke controle die de exploitant moet oprichten ([artikel 23](#)).
 - c. De exploitant ziet erop toe dat elke vaste of mobiele bron het voorwerp uitmaakt van gepaste maatregelen, gestaafd door documenten zoals protocols en schriftelijke procedures, om de

ongoorloofde toegang tot en het verlies of diefstal van de bron (ook als ze tijdelijk is opgeslagen op de werf) te verhinderen.

- d. De exploitant ziet erop toe dat elke beschadiging van de bron bij een ramp (brand, ...) wordt vermeden. Hij dient daarvoor met de lokale brandweerdienst – of bij ontstentenis met de verantwoordelijke van de Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk – te overleggen over de maatregelen die moeten worden genomen inzake preventie, detectie en brandbestrijding. (tenzij anders vermeld in de opslag- en uitbatingsvergunning).
- e. Na elke gebeurtenis, waaronder brand, waarbij de bron beschadigd kan zijn, laat de exploitant de integriteit van elke bron controleren door de erkende instelling.

MELDING VAN ABNORMALE GEBEURTENISSEN

De exploitant dient het FANC onmiddellijk op de hoogte te brengen van elk verlies, diefstal of ongeoorloofd gebruik van een HAIB. Elk incident of ongeval waarbij een werknemer of om het even welke persoon onopzettelijk wordt blootgesteld, moet onmiddellijk worden gemeld aan het FANC ([artikel 67](#)).

OVERDRACHT EN VERVOER VAN HAIB

Een houder wordt verantwoordelijk voor de HAIB zodra deze hem officieel wordt overhandigd. De nieuwe houder overhandigt de voormalige houder een ontvangstbewijs om hem “van zijn verplichtingen te ontslaan”. Men spreekt van de overdracht van de HAIB. Bij de overdracht moet de voormalige houder nagaan of de bestemming de nodige exploitatievergunning heeft en hem de levensloopfiche van de bron overhandigen (deze fiche vermeldt de eigenschappen van de bron en minstens de aard, de datum en het resultaat van de laatste 4 controles).

Elk vervoer van de bron gebeurt onder de verantwoordelijkheid van de houder en is dus geen overdracht (bijvoorbeeld de verplaatsing naar een werf in het geval van een bron/container of een mobiele inrichting). Er wordt op gewezen dat het vervoer van HAIB evenwel onderworpen is aan de reglementering inzake vervoer en dus eveneens het voorwerp moet uitmaken van de nodige vergunningen.

Er moeten schriftelijke akkoorden worden gesloten tussen de voormalige en de nieuwe houder, vooral als de bron moet worden gemonteerd (wie doet dit, wie garandeert de veiligheid en wanneer zal de overdracht plaatsvinden). Dergelijke akkoorden moeten ook worden gesloten als de bron voor onderhoud naar de fabrikant wordt gestuurd.

AFGEDANKTE BRONNEN

Een HAIB die niet meer wordt gebruikt, mag gedurende maximaal 5 jaar worden bewaard binnen de voor het gebruik vergunde inrichting. Na deze termijn wordt de bron beschouwd als een afgedankte bron.

De exploitant moet de nodige maatregelen nemen opdat de afgedankte bron terug kan worden overgedragen aan de leverancier/fabrikant. Daarvoor moet een schriftelijk contract met de fabrikant/leverancier worden afgesloten. De exploitant moet periodiek controleren of de bepalingen van deze contracten nog worden gerespecteerd (bijvoorbeeld of de fabrikant/leverancier nog bestaat...). Als de bron niet meer kan worden overgedragen aan de leverancier (omdat die niet meer bestaat, ...) moet ze worden overgedragen aan het NIRAS zodra ze wordt afgedankt.

Voor een afgedankte bron gelden dezelfde verplichtingen inzake controle (zie 3.d. hiervoor) en verzending van de levensloopfiche (zie 3.h. hierna) als voor een nog gebruikte bron.

Als in de inrichting een ander gebruik van de bron is voorzien, moet een aanvraag tot wijziging van de exploitatievergunning worden ingediend ([artikel 12](#)).

LEVENSLLOOPFICHE

Voor elke HAIB moet de periodieke verzending van een levensloopfiche met bijwerking van de gegevens worden voorzien..

Wanneer afzonderlijke hoogactieve ingekapselde bronnen een fysische entiteit vormen en als dusdanig enkel in deze configuratie kunnen worden gebruikt en in normale omstandigheden enkel door de fabrikant in deelcomponenten kan worden gescheiden, is het opstellen van één enkele levensloopfiche voor deze entiteit toegelaten, mits akkoord van het Agentschap.

De periodieke verzending van fiches laat het Agentschap toe om te controleren of de exploitant nog bestaat, of hij nog weet dat hij houder is van een HAIB en dat hij dus verantwoordelijkheden en verplichtingen heeft inzake het beheer ervan. Als er geen fiches meer worden verzonden, laat dit vermoeden dat de bron niet meer behoorlijk wordt gecontroleerd (bijvoorbeeld dat de exploitant failliet is, dat hij het vergeten is, ...). Het Agentschap kan ook weten of de houder nog bestaat als de jaarlijkse taks voor de exploitatie van een geklasseerde inrichting nog wordt betaald.